

Slovenská obchodná inšpekcia (ďalej len „SOI“) ako orgán dohľadu nad trhom nad dodržiavaním povinností hospodárskych subjektov, ktorí uvádzajú alebo sprístupňujú na trhu stavebné výrobky, uskutočnila v termíne od 1. 10. 2018 do 31. 10. 2018 celoslovenskú kontrolnú akciu zameranú na kontrolu tepelnoizolačných výrobkov pre budovy.

Cieľom celoslovenskej kontrolnej akcie bolo preveriť plnenie stanovených požiadaviek v zmysle zákona č. 133/2013 Z. z. o stavebných výrobkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov a Vyhlášky MDVRR SR č. 162/2013 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam skupín stavebných výrobkov a systémy posudzovania parametrov v znení vyhlášky MDVRR SR č. 177/2016 Z. z. v sortimentnej skupine stavebných výrobkov – tepelnoizolačné výrobky pre budovy – prefabrikované výrobky z minerálnej vlny, uvedené a sprístupnené na trhu SR.

Predmetom kontroly boli prefabrikované tepelnoizolačné výrobky pre budovy z minerálnej vlny (ďalej len „MW“) používané na tepelnú izoláciu budov, a to výrobky z kamennej vlny a sklenej vlny, ktoré boli uvedené a sprístupnené na trhu SR.

Predmetom kontroly neboli prefabrikované tepelnoizolačné výrobky z MW určené na technické izolácie, ako napríklad izolácie potrubí, nádrží, kotlov.

Obsahom kontroly bola:

- Vizuálna kontrola požiadaviek na značenie výrobku,
 - označenie CE a sprievodné údaje za označením CE.
- Kontrola dokumentov súvisiacich s posúdením a overením nemennosti parametrov (vyhlásenie o parametroch resp. vyhlásenie zhody, certifikáty, protokoly o skúškach).
- Odber vzoriek na posúdenie parametrov.

Objektmi kontroly boli výrobcovia, dovozcovia a distribútori.

Tepelnoizolačné výrobky z MW patria do harmonizovanej časti stavebných výrobkov, na ktoré sa vzťahujú podmienky Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 305/2011, ktorým sa ustanovujú harmonizované podmienky uvádzania stavebných výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje smernica Rady 89/106/EHS. Na túto skupinu výrobkov sa vzťahuje harmonizovaná európska norma EN 13162 + A1 Tepelnoizolačné výrobky pre budovy. Prefabrikované výrobky z minerálnej vlny (MW). Špecifikácia.

Minerálne izolácie sa rozdeľujú podľa pôvodu surovín na výrobu:

- izolácie z kamennej vlny. Dodávajú sa v tvare dosiek.
- izolácie zo sklenej vlny. Sú mäkkšie a pružnejšie ako kamenná vlna, používajú sa do konštrukcií, ktoré nie sú zaťažované. Dodávajú sa v tvare dosiek alebo zrolovaných pásov (rohož, deka).

Výsledky kontroly

Inšpektori SOI v rámci kontrolnej akcie vykonali 98 kontrol u distribútorov. Celkovo skontrolovali 260 druhov minerálnych izolácií určených na predaj spotrebiteľom. Nedostatky boli zistené v 7 prevádzkových jednotkách pri 8 druhoch výrobkov v celkovej hodnote 9 795,06 € v nasledovnom členení:

- k 3 druhom výrobkov v hodnote 3 368,75 € bolo predložené vyhlásenie o parametroch v inom ako štátnom jazyku,
- k 3 druhom výrobkov v hodnote 5 427,34 € nebolo v čase kontroly predložené vyhlásenie o parametroch,
- 1 druh výrobku v hodnote 311,47 € mal nedostatočné označenie, týkajúce sa sprievodných údajov za označením CE,
- 1 druh výrobku v hodnote 687,50 € nemal uvedené bezpečnostné upozornenia, a to že výrobok pri kontakte s očami, pokožkou, dýchacím systémom spôsobuje mechanické podráždenie.

Najčastejšie zisteným nedostatkom bola skutočnosť, že kontrolované osoby nemali k dispozícii vyhlásenie o parametroch alebo bolo predložené vyhlásenie o parametroch v inom ako štátnom jazyku. Nedostatky zistené pri kontrolách u distribútorov boli kontrolovanými subjektami dobrovoľne odstránené, pričom sa tieto subjekty zaviazali, že do ich odstránenia nebudú výrobky ďalej sprístupňovať na trhu. Pri 1 druhu výrobku, ktorý mal nedostatočné označenie týkajúce sa sprievodných údajov za označením CE, bolo následnou kontrolou plnenia prijatých dobrovoľných opatrení zistené, že výrobok sa v ponuke predaja nenachádzal.

Overenie deklarovaných parametrov

Súčasťou kontrolnej akcie bol aj odber vzoriek minerálnych izolácií z kamennej vlny a sklenej vlny. Celkovo bolo odobratých 9 druhov vo forme dosiek alebo zvitkov rôznych hrúbok. Skúškami boli overené výrobcom deklarované parametre a to rozmery, pravouhlosť, rovinnosť, tepelná vodivosť, napätie v tlaku alebo pevnosť v tlaku, pevnosť v ťahu kolmo na rovinu, krátkodobá nasiakavosť vody, dlhodobá nasiakavosť vody, trieda reakcie na oheň. Skúšky na jednotlivých vzorkách boli vykonané, pokiaľ výrobca deklaroval vyššie uvedené vlastnosti vo vyhlásení o parametroch.

Z celkového počtu 9 vzoriek 2 vzorky nedosahovali deklarované parametre, čo predstavuje 22,22 %, a to:

- 1 vzorka nespĺňala deklarovanú pevnosť v ťahu kolmo na rovinu.
- 1 vzorka nespĺňala deklarovanú tepelnú vodivosť.

Hodnota pevnosti v ťahu je dôležitá pre správne kotvenie dosiek izolácie na fasádu. V najhoršom možnom prípade materiál nemusí na fasáde držať a môže prísť ku kolapsu. Hodnota súčiniteľa tepelnej vodivosti vyjadruje ako dobre výrobok izoluje. V prípade ak výrobok nedosahuje deklarovanú hodnotu súčiniteľa tepelnej vodivosti, výrobok neizoluje ako má, vypočítané tepelné úspory nebudú dosiahnuté a takisto môže hroziť kondenzácia v konštrukcii a vznik plesní.

Pri jednom druhu nezhodného výrobku, ktorého výrobca má sídlo v EÚ, SOI oznámila príslušnému hospodárskemu subjektu s odvolaním na čl. 21 ods. 1 a 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 765/2008, ktorým sa stanovujú požiadavky akreditácie a dohľadu nad trhom v súvislosti s uvádzaním výrobkov na trh a ktorým sa zrušuje nariadenie (EHS) č. 339/93, že výrobok nespĺňa požiadavky Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 305/2011. Hospodársky subjekt na zaslané oznámenie SOI nezareagoval, a preto SOI uložila opatrenia na ochranu trhu.

Na základe výsledkov skúšok je možné konštatovať, že všetky odobraté vzorky spĺňali deklarovanú triedu reakcie na oheň A1.

Záver

Zistené nedostatky pri kontrole dokumentov a požiadaviek na značenie minerálnych izolácií predstavovali len 3 % z celkového počtu kontrolovaných druhov. Z tohto hľadiska možno skonštatovať, že výrobcovia a distribútori výrobkov, aj napriek zisteným nedostatkom, dodržiavajú podmienky pri uvádzaní a sprístupňovaní týchto výrobkov na trhu SR v súlade s platnou legislatívou.

Minerálna izolácia je materiálom, ktorý má veľký podiel na trhu s tepelnými izoláciami budov. Požiadavky na tepelnotechnické vlastnosti stavebných konštrukcií a budov sa neustále sprísňujú. Kontrolnou akciou a skúškami na odobratých vzorkách bolo zistené, že 22 % odobratých vzoriek nespĺnilo deklarované parametre výrobcom.

Vo vzťahu k prospešnosti vykonanej akcie uvádzame, že akcia plnila aj funkciu osvedčenia, v rámci ktorej kontrolované osoby získali informácie dôležité pre ich ďalšiu podnikateľskú činnosť.

Prijaté opatrenia

1. Zo všetkých uskutočnených kontrol minerálnych izolácií boli spísané inšpekčné záznamy a pri zistení nedostatkov boli vydané záväzné pokyny na ich odstránenie.
2. V prípade chýbajúceho vyhlásenia o parametroch, bolo toto vyhlásenie dodatočne doručené kontrolovanou osobou na inšpektorát SOI.
3. Vo všetkých prípadoch zistených nedostatkov v časti kontroly dokumentov boli tieto kontrolovanými osobami odstránené dobrovoľne.
4. SOI pred uložením obmedzujúceho opatrenia na ochranu trhu, v zmysle čl. 21 Nariadenia EP a Rady č. 765/2008, informovala príslušný hospodársky subjekt so sídlom v EÚ, uvedený na výrobku, o zámere ho uložiť.
5. Podľa § 6 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 128/2002 Z. z. bolo vydané opatrenie, ktorým bol zakázaný predaj a distribúcia 1 druhu výrobku v hodnote 2 425,95 € do odstránenia zistených nedostatkov.
6. Distribútor prijal dobrovoľné opatrenie a pozastavil sprístupňovanie 1 druhu nezhodného výrobku a výrobok v hodnote 2 459,18 € stiahol z predaja do odstránenia zistených nedostatkov.